

O B S A H

I. ÚVOD	3
Proces poznání	3
Předmět logiky	8
Myšlení a jazyk	11
Význam logiky	13
II. POJEM	16
Pojem a představa	17
Pojem a slovo	18
Znaky pojmu	18
Pojmy jedinečné a obecné	19
Logické prostředky	21
Pojmy rodové a druhové	25
Obsah a rozsah pojmu. Vztah mezi obsahem a rozsahem pojmu	28
Filosofické kategorie a jejich význam	29
Vztahy mezi pojmy	30
Vývoj pojmů	35
III. ZPŮSOBY OBJASŇOVÁNÍ POJMŮ	37
Definice	37
Dělení pojmu	44
Klasifikace	47
Další způsoby objasňování pojmů	49
Význam objasňování pojmu	51
IV. SOUD	52
Podstata soudu	52
Složení soudu	53
Soud a věta	54
Rozdělení soudů	56
Vztahy mezi soudy. Logický čtverec	64
Vztahy mezi rozsahem termínů soudu	70
Transformace soudu	74
V. ZÁKLADNÍ ZÁKONY LOGICKÉHO MYŠLENÍ	78
Pojem logického zákona	78
Zákon totožnosti	79
Zákon sporu	83
Zákon vyloučení třetího	86
Zákon dostatečného důvodu	89
Význam základních zákonů logického myšlení	92
VI. ÚSUDEK. ÚSUDKY DEDUKTIVNÍ	94
Deduktivní úsudky	95
a) Kategorický sylogismus	95
b) Podmínečně-kategorický sylogismus	104
c) Rozlučovací sylogismus	107
d) Nesylogistické úsudky	108
Běžná vyjádření deduktivních úsudků	109
VII. ÚSUDKY INDUKTIVNÍ	110
Indukce úplná a neúplná	112
Indukce vědecká a indukce pomocí prostého vypočtení	113

Význam induktivních a deduktivních úsudků. Vztah indukce a dedukce	114
VIII. ÚSUDKY O PŘÍČINNÉ SOUVISLOSTI	116
Metoda shody	118
Metoda rozdílu	118
Metoda kombinace shody a rozdílu	119
Metoda zbytků	120
Metoda sdružených změn	121
IX. ÚSUDKY Z ANALOGIE	123
X. HYPOTHESA	125
Pojem hypotезy	125
Vznik hypotезy a ověřování její platnosti	126
Hypotезa a theorie	128
XI. DŮKAZ	130
Důkaz a jeho složky	130
Důkazy přímé a nepřímé	133
Pravidla důkazu	136
Vyvrácení	141
XII. DOSLOV	144
Logika myšlení a logika-věda	144
Dějiny logiky	145
Dialektika. Dialektická metoda	148
XIII. LOGICKÁ CVIČENÍ	150

L O G I K A

Učební text pro 11. postupný ročník všeobecně vzdělávacích škol
a pro školy pedagogické

Podle sovětských pramenů zpracovali

Dr Miroslav Jauris a Pavel Materna

Šéfredaktor Eduard Struška

Odpovědný redaktor Milena Dyrynková

Obálka Antonín Homolka

Technický redaktor Jiří Krejsa

Korektor František Bílek

Plánovací skupina 301-10-1 — Číslo publikace 43-16-11 — Státní pedagogické nakladatelství — Do sazby 20. 5. 1954 — Podepsáno k tisku 15. 7. 1954, D-05235 — Do tisku 17. 7. 1954 — Vydání 1. — PAP 5,17 — AA 9,53 — VA 9,83 — Papír: text 7208-21, 61×86, 70 g, obálka 5218, 70×100, 200 g — Vytiskly a knihařsky zpracovaly Hradecké tiskárny, n. p., závod 06, Nový Bydžov — Písmo Ratio — Druh tisku knihtisk — Daň z obratu 4%.

Cena brož. výtisku Kčs 7,—*

1. 10. 1953